

PKEE

Polski Komitet Energii Elektrycznej
Polish Electricity Association

Bruksela, 14 lipca 2021 r.

Polski Komitet Energii Elektrycznej o pakiecie „Fit for 55”

Polski Komitet Energii Elektrycznej (PKEE) z zadowoleniem przyjmuje publikację pakietu „Fit for 55”, dostosowującego unijne prawodawstwo do zwiększonego celu redukcji emisji do co najmniej 55% w 2030 roku. Polski sektor energetyczny uważa, że aby osiągnąć nowoprzyjęte cele oraz znacząco przyspieszyć dekarbonizację sektora wytwarzania energii i zapewnić sprawiedliwą transformację energetyczną, należy przyjąć nowe całościowe ramy regulacyjne. Jednocześnie zwracamy uwagę, iż nowe przepisy nie mogą prowadzić do ryzyka braku zapewnienia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej i ciepła. Nowe ramy regulacyjne UE powinny uwzględniać różne możliwości i regionalne uwarunkowania poszczególnych państw członkowskich.

Rewizja dyrektywy w sprawie systemu handlu uprawnieniami do emisji

W grudniu 2020 roku Rada Europejska zidentyfikowała **problem braku równowagi popytu i podaży uprawnień w niektórych państwach członkowskich**. Polega on na tym, że kraje nie otrzymują przychodów równoważnych kosztom ponoszonym przez instalacje podlegające ETS. Dlatego też Rada Europejska wezwała unijnych prawodawców do zaadresowania tej kwestii w ramach tworzenia przyszłych przepisów wchodzących w skład pakietu „Fit for 55”. Rewizja unijnej dyrektywy ETS stwarza, więc zatem doskonałą okazję do wypracowania dokładniejszego klucza alokacji uprawnień do emisji. Pozwoli to zapewnić wystarczające przychody w budżetach, pozwalające na podołanie wyzwaniom związanym z transformacją energetyczną i sfinansowanie inwestycji w sektorze elektroenergetycznym. Jednakże pragniemy zwrócić uwagę, iż na tym etapie, propozycja Komisji Europejskiej nie wykorzystuje tej szansy i zamiast wyrównywać braki w dystrybucji przydziałów uprawnień do emisji w ramach UE ETS, do roku 2030, zwiększy dysproporcje jeszcze bardziej.

Transformacja energetyczna Polski jest konieczna, jednakże będzie wymagała znaczących nakładów inwestycyjnych, które według szacunków PKEE osiągną poziom **136 mld euro w perspektywie 2030 roku**. Ta kwota czterokrotnie przekracza łączną kwotę obecnie dostępnych krajowych oraz unijnych środków na dekarbonizację polskiej gospodarki i dlatego konieczne będzie dodatkowe wsparcie finansowe, by osiągnąć ambitne cele redukcyjne. Członkowie PKEE z zadowoleniem przyjmują zapowiedź Komisji Europejskiej mówiącą o **przekierowaniu wszystkich przychodów z aukcji na działania związane z klimatem**. Może to bowiem pomóc w przydzielaniu większych zasobów z budżetów państwowych na wdrażanie zwiększonych celów unijnych. Jednakże zwracamy uwagę, iż

PKEE

Polski Komitet Energii Elektrycznej
Polish Electricity Association

takie zasoby krajowe i tak nie będą wystarczające do sfinansowania całego kosztu realizacji nowych celów klimatycznych.

Dlatego też uważamy, że w celu stosownego wyjścia naprzeciw tym wyzwaniom i rozwiązania problemu braku równowagi pomiędzy poszczególnymi państwami członkowskimi, **Fundusz Modernizacyjny należy znacząco zwiększyć, proporcjonalnie do nowych celów klimatycznych**. Propozycja Komisji Europejskiej dotycząca zwiększenia Funduszu Modernizacyjnego jest pochodną wprowadzenia osobnego systemu handlu emisjami dla sektora budynków i transportu drogowego. Niemniej, pozostaje niepewnym czy proponowane zwiększenie Funduszu Modernizacyjnego będzie proporcjonalne do nowych celów klimatycznych oraz potrzeb i kosztów związanych z modernizacją sektora energetycznego, przemysłu, transportu oraz sektora budowlanego. Ponadto, PKEE żałuje, iż Komisja Europejska nie zdecydowała się na wykorzystanie nadwyżki uprawnień przeniesionych do MSR oraz skierowanie ich do Funduszu Modernizacyjnego. Proponowany przez PKEE transfer uprawnień z MSR zasilający Fundusz Modernizacyjny nie miałby wpływu na krajowe przydziały uprawnień, a w konsekwencji na ich cenę.

Ponadto PKEE jest zaniepokojone zapowiedzią Komisji Europejskiej dotyczącą wyeliminowania możliwości realizacji ze środków Funduszu Modernizacyjnego inwestycji w wysokosprawną kogenerację **zasilaną gazem ziemnym** w systemach centralnego ogrzewania, co może mieć miejsce poczynając już od 2024 roku. W naszej ocenie, pozostają one obecnie jedynym rozwiązaniem pozwalającym na stopniowe wycofywanie bloków opalanych węglem oraz przejście na mniej emisyjne źródła, takie jak gaz, jako przejściowe paliwo w drodze to osiągnięcia neutralności klimatycznej, poprawianie jakości powietrza i zapobieganie ubóstwu energetycznemu w krajach uzależnionych od węgla, takich jak Polska. Niezwykle ważne jest to, aby wszystkie sektory gospodarki w równym stopniu kontrybuowały do transformacji energetycznej i podlegały określonym zachętom w zakresie ograniczenia emisji CO₂. Z tego powodu PKEE z zadowoleniem przyjmuje propozycję Komisji Europejskiej dotyczącą zwiększenia celu redukcji emisji z 30 do 40% w sektorach non-ETS w ramach rewizji rozporządzenia o wspólnym wysiłku redukcyjnym (ESR).

Dostosowanie całkowitej liczby uprawnień w ramach EU ETS do zwiększonych celów klimatycznych powinno odbywać się w sposób stabilny i jak najbardziej przewidywalny. Dlatego też, członkowie PKEE negatywnie oceniają propozycję Komisji, polegającą na połączeniu **zwiększonego liniowego współczynnika redukcyjnego wynoszącego 4,2% z jednorazowym zmniejszeniem pułapu od 2023 roku**. Może to bowiem doprowadzić do jeszcze większych wahań w zakresie cen uprawnień do emisji. Ponadto w naszej opinii, szereg poprawek proponowanych w MSR, będzie również miał

PKEE

Polski Komitet Energii Elektrycznej
Polish Electricity Association

bezpośredni wpływ na cenę uprawnień (mamy tu na myśli przede wszystkim, zwiększone progi MSR, znowelizowana zasada umarzania uprawnień i metoda obliczania TNAC – całkowitej liczby uprawnień w obiegu).

Co więcej, członkowie PKEE są zaniepokojeni faktem, że propozycja Komisji Europejskiej nie podjęła próby zaadresowania problemu rosnącej niestabilności cen na rynku EU ETS, co powoduje nadmierny wzrost ceny EUA. Uważamy, że rewizja dyrektywy EU ETS jest niepowtarzalną okazją wprowadzenia sprawnych **zabezpieczeń, które zapobiegą narastaniu spekulacji na unijnym rynku cen uprawnień do emisji** i odpowiednio ochronią środki na inwestycje w zrównoważoną i czystą energię.

Dodatkowo, dalszy rozwój sektora ciepłownictwa - niezbędny w celu ograniczenia emisji z gospodarstw domowych (poprzez ich przyłączanie do scentralizowanych systemów ciepłowniczych) - może zostać utrudniony przez wyższy benchmark i dalsze ograniczanie przydziałów darmowych pozwoleń.

Rewizja dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii

Przede wszystkim rewizja dyrektywy w sprawie odnawialnych źródeł energii powinna znacząco przyspieszyć tempo rozwoju odnawialnych źródeł energii, by osiągnąć zwiększony cel 40% do roku 2030.

W sektorze ciepłownictwa i chłodnictwa systemowego, w szczególności w państwach członkowskich z Europy Środkowej i Wschodniej, do wytwarzania ciepła wciąż są wykorzystywane stałe paliwa kopalne z **ograniczonymi możliwościami stosowania energii odnawialnej na dużą skalę co wynika ze struktury sieci ciepłowniczych i nadrzędną koniecznością zasilenia ciepłem licznych odbiorców**. Co więcej, realność wdrożenia zielonych gazów w perspektywie roku 2030 jest wątpliwa zarówno ekonomicznie, jak i technicznie, podczas gdy bezpośrednie podłączanie RES-H, może zagrażać destabilizacją systemów. Mając to na uwadze, PKEE nie popiera zwiększania celu energii odnawialnej w sektorze ciepłownictwa i chłodnictwa systemowego z 1 pp. do 2.1 pp. rocznie.

Ponadto PKEE zwraca uwagę, iż wnikliwej dyskusji wymaga proponowane **zaostrożenie kryteriów zrównoważenia wytwarzania energii z biomasy**. Działanie to może bowiem poważnie ograniczyć dostępną ilość tego surowca. Jednocześnie nowy próg 5 MWt, znacząco niższy niż obecny 20 MWt, negatywnie wpłynie na zrównoważone dostawy biomasy. W wyniku tego działania, proponowane zmiany mogą zagrozić osiągnięciu celów udziału odnawialnych źródeł energii, szczególnie w sektorze ciepłownictwa i chłodnictwa systemowego.

PKEE

Polski Komitet Energii Elektrycznej
Polish Electricity Association

Rewizja dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej

Zdaniem PKEE, rewizja dyrektywy w sprawie efektywności energetycznej powinna **ułatwiać elektryfikację i w pełni wykorzystać potencjał kogeneracji**, technologii, która może w ogromnym stopniu przyczynić się do zmniejszenia zużycia energii pierwotnej. Elektrociepłownie oparte na źródłach niskoemisyjnych powinny znacząco przyczynić się do tworzenia efektywnych systemów dostarczających czyste ciepło sieciowe.

Nowa propozycja wprowadzenia normy emisyjności dla wysokosprawnej kogeneracji na poziomie 270gCO₂ na 1 kWh oraz nowe zaostrzone kryteria dla efektywnych systemów ciepłowniczych i chłodniczych, które mają obowiązywać od 2026 roku są zdecydowanie zbyt daleko idące dla państw członkowskich z regionu Europy Środkowowschodniej. PKEE z zadowoleniem przyjmuje uznanie przez Komisję Europejską roli zasilanych gazem ziemnym układów CHP zastępujących jednostki węglowe w ramach procesu wycofywania się ze spalania węgla. Jednostki CHP zasilane gazem ziemnym pozostają jedyną realną alternatywą w okresie przejściowym. Niezwykle ważne jest to, aby zabezpieczyć odpowiedni moment wejścia w życie nowych przepisów celem zapewnienia stabilności ekonomicznej obecnie prowadzonych inwestycji.

Rewizja dyrektywy w sprawie opodatkowania energii

W opinii członków PKEE, dyrektywa w sprawie opodatkowania energii **nie powinna opodatkowywać emisji gazów cieplarnianych, jeżeli są one już objęte ceną za emisje dwutlenku węgla w ramach EU ETS**. Co więcej, nie powinna ona być używana jako arbitralne narzędzie kształtowania polityki energetycznej UE i wpływania na sektory już objęte stosownymi przepisami sektorowymi, takimi jak EU ETS, IED czy dyrektywa OZE. W przeciwnym wypadku konsumenci będą dwukrotnie płacili za ślad węglowy źródeł energii. Ponadto nadmierne obciążenie kosztami może spowodować znaczne wzrosty cen energii dla konsumentów, a co za tym idzie ubóstwo energetyczne.

Co więcej unijni prawodawcy, w celu utrzymania stabilności gospodarczej, powinni dopilnować, żeby możliwość **stosowania zwolnień i ulg została utrzymana**, w szczególności w odniesieniu do wysokosprawnych bloków kogeneracyjnych.

Zdaniem PKEE, wprowadzanie wszelkich zmian w zakresie opodatkowania produktów energetycznych powinno wymagać **stosowania zasady jednomyślności**. Ponadto zasada ta powinna pozostać bez zmian w odniesieniu do przyjmowania nowej polityki podatkowej UE przez Radę.